

ETAPY VÝVOJE EKONOMIE

(určeno pro základní kurz národního hospodářství na PF UK)

MERKANTILISMUS

Thomas Mun (1571-1641) *Bohatství Anglie v zahraničním obchodě* (1664)
Jean B. Colbert (1619-1683)

FYZIOKRATÉ

Francois Quesnay (1694-1774) *Ekonomická tabulka* (1758)
Anne R. J. Turgot (1727-1781)

KLASICKÁ POLITICKÁ EKONOMIE

předchůdci: John Locke (1632-1704); David Hume (1711-1776)
Adam Smith (1723-1790) *Bohatství národů* (1776)
Thomas Malthus (1766-1834)
David Ricardo (1772-1823) *Zásady politické ekonomie a zdanění* (1817)
Jean B. Say (1767-1823), Frédéric Bastiat (1801-1850) (Fr.)
John Stuart Mill (1806-1873) *Zásady politické ekonomie* (1848)

MARXISMUS

Karel Marx (1818-1883) *Kapitál* (1867)

NĚMECKÁ HISTORICKÁ (EKONOMICKÁ) ŠKOLA

I. Wilhelm Roscher (1817-1894); Karl Knies (1821-1898); Bruno Hildebrand (1812-1878)
II. Gustav Schmoller (1883-1917)

RAKOUSKÁ SUBJEKTIVNĚ-PSYCHOLOGICKÁ ŠKOLA → .....

Carl Menger (1840-1921) *Zásady národohospodářské teorie* (1871)
Eugen v. Böhm-Bawerk (1851-1914); Friedrich v. Wiesner (1851-1926)

LAUSSANSKÁ (ŠVÝCARSKÁ) ŠKOLA

Leon M. E. Walras (1834-1910) *Zásady čisté politické ekonomie* (1874)
Vilfredo Pareto (1848-1923)

ŠVÉDSKÁ ŠKOLA (MARGINALISTÉ)

Knut Wicksell (1851-1926); Gustav Cassel (1866-1945)

CAMBRIDGESKÁ ŠKOLA

William St. Jevons^{*)} (1835-1882) *Teorie politické ekonomie* (1871)
Alfred Marshall (1842-1924) *Zásady ekonomie* (1890)
Artur C. Pigou (1877-1959)
John B. Clark (1847-1938) (v USA); Irving Fischer (1867-1947) (v USA)

Joan V. Robinsonová (1903-1983) *Ekonomie nedokonalé konkurence* (1933)

[Eduard H. Chamberlin^{*)} (1899-1967) (v USA) *Teorie monopolistické konkurence* (1933)]

KEYNESOVSTVÍ

John M. Keynes (1883-1946) *Obecná teorie zaměstnanosti, úroku a peněz* (1936)
Richard F. Kahn (1905-1989); Joan V. Robinsonová (1903-1983)
Evelyn D. Domar (1914-1998); James E. Meade (1907-1995)

PODMÍNKY DOKONALÉ KONKURENCE

PODMÍNKY

NEDOKONALÉ
KONKURENCI

NEOKLASICKÁ
ŠKOLA
MARGINÁLNÍ REVOLUCE
1871-4

CHICAGSKÁ ŠKOLA → .....

Frank Knight (1895-1972); George J. Stigler (1911-1991); Theodore W. Schultz (1902-1998); Gary Becker (1931-); Milton Friedman (1912-2006) → ..... **MONETARISMUS**
 - 2014) sborník *Studie o kvantitativní teorii peněz* (1956)
 Rose Friedmanová; Anna J. Schwartzová (1915- 2012)

→ ..... NEORAKOUSKÁ ŠKOLA

Ludwig v. Mises (1881-1973); Friedrich v. Hayek (1899-1992); Israel M. Kirzner (1930-); Murray N. Rothbard (1926-1995)

INSTITUCIONALISMUS

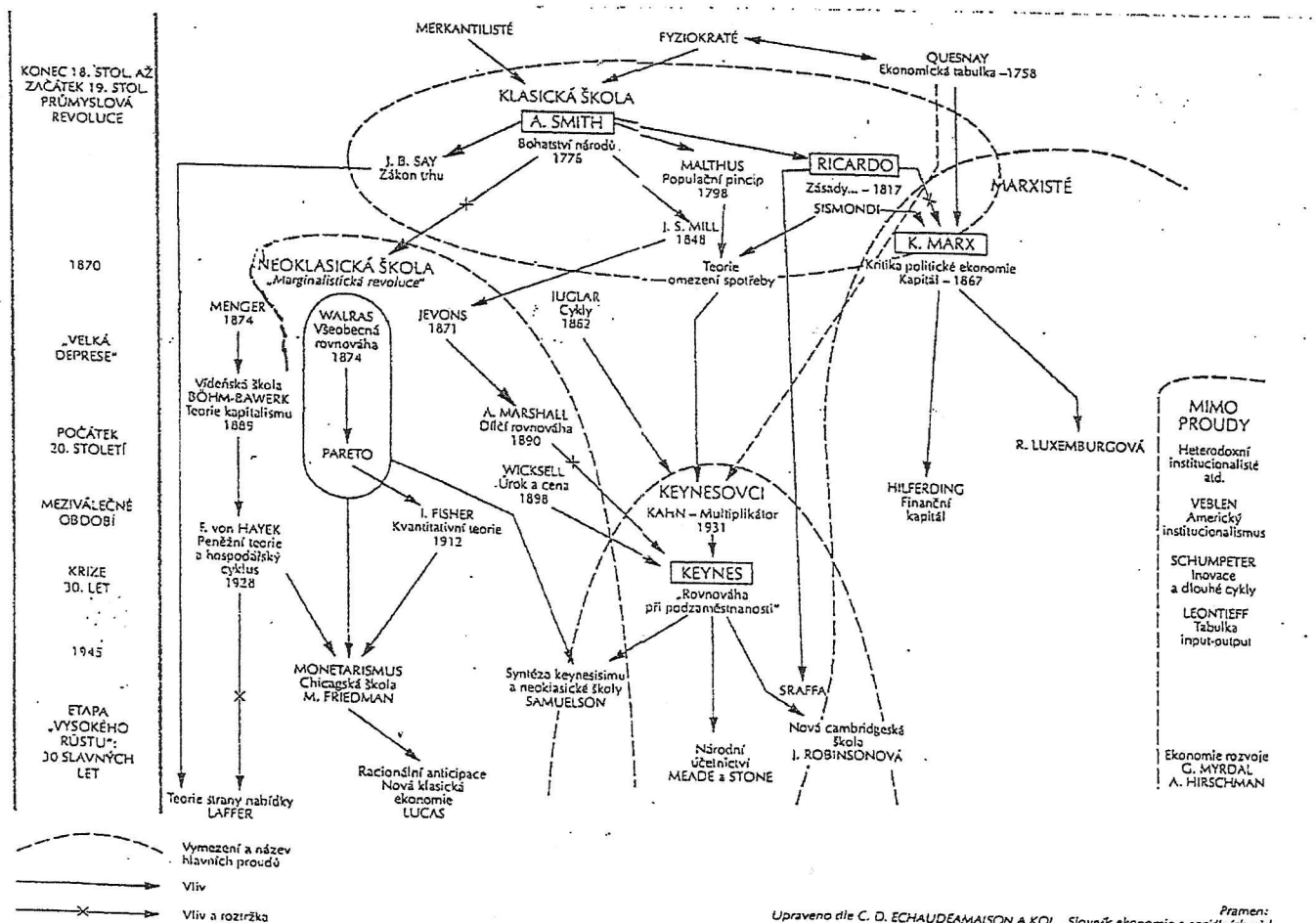
Thorstein B. Veblen (1857-1929) *Teorie zahálčivé třídy* (1899)
 John R. Commons (1862-1945); Wesley C. Mitchell (1874-1948); John K. Galbraith (1908-2006)

X NOVÁ INSTITUCIONÁLNÍ EKONOMIE

Ronald H. Coase (1910-); Douglass C. North (1920- 2015)
 - 2013

(NĚMECKÝ) ORDOLIBERALISMUS (FREIBURSKÁ ŠKOLA)

Walter Eucken (1891-1950); Wilhelm Röpke (1899-1966); Ludwig Erhard (1897-1977)

SOUDOBÉ LIBERÁLNÍ A KONZERVATIVNÍ ŠKOLY:

(většinou vycházející z metodologie Chicagské školy)

NOVÁ INSTITUCIONÁLNÍ EKONOMIE

Ronald H. Coase (1910-2013)

Heterogenní směr: vznik v 60. letech, rozvoj v 80. letech 20. století

doplnění *liberální neoklasické ekonomie*, rozvíjí „*hraniční obory*“ na pomezí ekonomie a ost. věd

- transakční náklady (TC) Coaseho teorém (bez ohledu na vlastnická práva je optimální využití zdrojů jen v případě nulových TC)
- teorie vlastnických práv
- externalita
- nedokonalé informace, omezená racionalita
- „člověk smluvních vztahů“

ŠKOLA RACIONÁLNÍCH OČEKÁVÁNÍ

Robert E. Lucas (1937-); Thomas J. Sargent (1943-) spolu s N. Wallace - teze o neúčinnosti hospodářské politiky

F. Kydland (1943 -), E. Prescott (1940 -): *teorie časové nekonzistence* → na chování centrální bankéřů,

ŠKOLA STRANY NABÍDKY

Artur B. Laffer (1941-)

„Lafferova křivka“ (optimální zóna zdanění)

ŠKOLA VEŘEJNÉ VOLBY (Public Choice - *EKONOMICKÁ ANALÝZA POLITIKY*)

James M. Buchanan (1919-2013); Gordon Tullock (1922-2014)

volič = spotřebitel (analýza motivací a zájmů politiků, voličů a státních úředníků)

- efekt racionální neznalosti voličů
- „efekt krátkodobosti“ opatření politiků –teorie časové nekonzistence
- teorie byrokracie, základy ekonomie veřejného sektoru
- teorie zájmových skupin
- teorie dobývání renty (rent-seeking)
- model středového voliče (chování 2 polarizovaných politických protivníků v boji o voliče)

ŠKOLA KONSTITUTIVNÍ EKONOMIE

na základě učení J. M. Buchanana, zdůraznění úlohy legislativního rámce v jinak liberálním přístupu

EKONOMICKÁ ANALÝZA PRÁVA („ECONOMIC AND LAW)

Richard Posner (1939-)